

Број: 01-55-9/20/P-147-162
Датум: 2.7.2020. године

На основу члана 28. став 1. алинеја 4. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 8/08, 34/09, 92/09 и 01/11), члана 10. став 1. алинеја 9. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 6/10 и 107/19), члана 33. Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 59/10) и члана 74. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске", број 70/10 и 7/19) у скраћеном поступку рјешавања спора по захтјеву Штековић Рајка из Бање Луке, заступаног по пуномоћнику Огњену Д. Ђурићу, адвокату из Бање Луке, против Мјешовитог холдинга "ЕРС" – МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, у вези са тарифама по којима се енергија испоручује, односно у вези са оспоравањем обрачуна неовлаштено утрошене електричне енергије, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 147. редовној сједници, одржаној 2. јула 2020. године, у Требињу, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. ОДБИЈА СЕ као неоснован, захтјев Штековић Рајка из Бање Луке за рјешавање спора од 27.01.2020. године, којим оспорава Рачуне за неовлаштену потрошњу број НФ-110647164-7648-13634 од 22.10.2019. године у износу од 23.092,66 КМ и број НФ-104435920-7656-13642 од 22.10.2019. године у износу од 5.529,51 КМ за мјерно мјесто подносиоца захтјева ЕД број 104435920, у мјесту Бронзани Мајдан у Бањој Луци.
2. Свака странка сноси своје трошкове које је имала у овом поступку.

Образложење

Дана 28.01.2020. године, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) је примила захтјев за рјешавање спора Штековић Рајка из Бање Луке, заступаног по пуномоћнику Огњену Д. Ђурићу, адвокату из Бање Луке (у даљем тексту: подносилац захтјева) против Мјешовитог холдинга "ЕРС" – МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука (у даљем тексту: противна страна), у вези са тарифама по којима се испоручује електрична енергија, односно у вези са оспоравањем рачуна за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-110647164-7648-13634 од 22.10.2019. године у износу од 23.092,66 КМ и број НФ-104435920-7656-13642 од 22.10.2019. године у износу од 5.529,51 КМ утврђених контролом на мјерном мјесту подносиоца захтјева ЕД број 104435920, у мјесту Бронзани Мајдан у Бањој Луци. У захтјеву је, између осталог, наведено да противна страна у свом одговору број 12828 од 11.12.2019. године на приговор од 31.10.2019.

године није дала потребна образложења, да је период неовлашћене потрошње погрешно утврђен и да је почетак овога рока требало утврдити од 18.10.2019. године, те да подносилац захтјева није било којом радњом умишљајно довео до неовлашћене потрошње. Подносилац захтјева сматра да су ови рачуни нетачни и несразмјерно високи, те да је требало утрошену електричну енергију утврдити на основу просјечне потрошње у одређеном временском периоду. Чињенично стање није потпуно и тачно утврђено, погрешно је примијењено материјално право, те се због тога предлаже да се захтјев усвоји у цјелости и да се надоканде трошкови поступка у износу од 1.316,25 КМ. Уз захтјев је приложена расположива документација.

Након разматрања поднесеног захтјева, од противне стране је, актом број 01-55-2/20 од 20.01.2020. године, затражено изјашњење о захтјеву и достављање расположиве документације. У изјашњењу противне стране, које је за примљено у Регулаторној комисији, дана 21.05.2020. године, је детаљно образложено да је, дана 18.10.2019. године, контролом мјерног мјеста подносиоца захтјева ЕД број 104435920, у Бронзаном Мајданану утврђена неовлашћена потрошња електричне енергије у виду неовлашћеног прикључења мјерног мјеста на дистрибутивну мрежу, у смислу одредбе члана 89. став 1. тачка а. Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом – у даљем тексту: Општи услови ("Службени гласник Републике Српске", број 90/12 и 81/19) и у виду омогућавања потрошње електричне енергије без мјерних уређаја или мимо њих у смислу одредбе члана 89. став 1. тачка в. Општих услова. Такође је детаљно образложен период, структура и правни основ за обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије од 22.10.2019. године у износу од 23.092,66 КМ и 5.529,51 КМ. Уз изјашњење је као доказна подлога, приложена документација којом је располагала противна страна.

Регулаторна комисија је оцијенила да су странке прибавиле довољно доказа на основу којих се може правилно и потпуно утврдити чињенично стање и донијети праведна одлука и без посебног саслушања странака и додатног прикупљања и извођења доказа, те је, на 145. редовној сједници, одржаној 05.06.2020. године, у Требињу, донијела закључак да се у овом спору донесе одлука у скраћеном поступку. На истој редовној сједници, Регулаторна комисија је утврдила и нацрт рјешења у овом поступку. Закључак и нацрт рјешења су достављени странкама, те је остављена могућност да странке у року од осам дана, од дана пријема, доставе коментаре на наведене акте. На интернет страници и огласној табли Регулаторне комисије објављено је обавјештење за јавност о рјешавању спора у скраћеном поступку, те је странкама остављен рок од осам дана за достављање коментара на ове акте. У остављеном року, подносилац захтјева је доставио коментаре на нацрт рјешења. Подносилац захтјева је у коменарима истакао да остаје код свих навода изнесених у захтјеву за рјешавање спора од 27.1.2020. године, при чему оспорава нацрт рјешења из разлога изнесених у захтјеву.

Извршен је увид у сву достављену документацију коју су странке приложиле, а посебно: Захтјев подносиоца од 27.01.2020. године са прилозима; Изјашњење противне стране број 537/20 од 19.05.2020. и број 12827/19 од 14.05.2020. године; Пријаву обрачунског бројила за домаћинство 15.04.2014. године; Уговор о снабдијевању од 14.04.2014. године; Дојаву од 02.10.2019. године; Налог за рад број 72209/5633831 од 18.10.2019. године; Записник о утврђивању неовлашћене потрошње електричне енергије број 001/07958 од 18.10.2019. године; Записник о утврђивању неовлашћене потрошње електричне енергије број 001/07959 од 18.10.2019. године; Налог за обуставу испоруке електричне енергије број 5637203 од 22.10.2019. године; Налог за обуставу испоруке електричне енергије број 5637216 од 22.10.2019. године; Рачун за електричну енергију за септембар 2019. године; Потврду о уплати од 18.10.2019. године на износ од 35,10 КМ; Доставу обрачуна о неовлашћено преузетој електричној енергији број 12827/19 од 22.10.2019. године; Доставу обрачуна о

неовлашћено преузетој електричној енергији број 12828/19 од 22.10.2019. године; Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-110647164-7648-13634 од 22.10.2019. године; Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-104435920-7656-13642 од 22.10.2019. године; Одштетни захтјев 12827/19 од 28.10.2019. године; Одштетни захтјев 12828/19 од 28.10.2019. године; Налог за рад број 73455/5648027 контрола мјерног мјеста – директно мјерење од 07.11.2019. године; Налог за рад број 5650254 замјена бројила – директно мјерење од 07.11.2019. године; Записник о контроли мјерног мјеста број 001/05239 од 07.11.2019. године; Записник о замјени бројила број 001/43901 од 07.11.2019. године; Налог за обуставу испоруке електричне енергије због дуга број 5667977 од 09.12.2019. године; Налог за обуставу испоруке електричне енергије због дуга број 5698649 од 10.02.2020. године; Енергетску картицу за мјерно мјесто ЕД број 104435920 и Финансијску картицу за мјерно мјесто ЕД број 104435920.

Након разматрања захтјева подносиоца, изјашњења противне стране и након извршене оцјене прикупљених доказа, како појединачно тако и у њиховој међусобној повезаности, као и на основу резултата цјелокупног поступка, утврђене су слjedeће одлучне чињенице:

- Подносилац захтјева је у евиденцијама противне стране регистрован као крајњи купац електричне енергије на мјерном мјесту ЕД број 104435920 у мјесту Бронзани Мајдан у Бањој Луци, у категорији потрошње "домаћинство" - 1. тарифна група, за које је закључен уговор о снабдијевању 15.04.2014. године;
- Дана 18.10.2019. године, овлашћени радници противне стране су извршили контролу овога мјерног мјеста и утврдили да је на главни вод 4x35 mm² - алуминијски, прикључен кабал 4x16 mm² - алуминијски, без електроенергетске сагласности противне стране и уговора о прикључењу, преко којег се напајала пилана, што је записнички констатовано уз присуство подносиоца захтјева;
- Истом контролом од 18.10.2019. године овлашћени радници противне стране су утврдили да су пломбе и жигови на бројилу уредни, те да је на тавану објекта прикључни вод 4x16 mm² - алуминијски, пресјечен и са њега је повучен кабал 4x6 mm² - бакарни, испред главних осигурача, преко којег се електричном енергијом напајао дио куће и дворишни објекат, мимо бројила, односно без мјерења електричне енергије, што је записнички констатовано уз присуство подносиоца захтјева;
- Противна страна је сачинила и подносиоцу захтјева испоставила Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-110647164-7648-13634 од 22.10.2019. године у износу од 23.092,66 KM; Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-104435920-7656-13642 од 22.10.2019. године у износу од 5.529,51 KM;
- Подносилац захтјева је на овај рачун поднио приговор противној страни, а противна страна је подносиоцу доставила образложени одговор, у којем је констатовано да је поднесени приговор неоснован.

На основу изведених доказа и утврђеног чињеничног стања без икакве сумње је утврђено да су на објектима подносиоца захтјева постојала два вида неовлашћене потрошња електричне енергије. На основу Налога за рад број 72209/5633831 од 18.10.2019. године, Записника о утврђивању неовлашћене потрошње електричне енергије број 001/07958 од 18.10.2019. године, те изјашњења противне стране утврђено је да су, дана 18.10.2019. године, овлашћени радници противне стране извршили контролу мјерног мјеста подносиоца захтјева ЕД број 104435920 у мјесту Бронзани Мајдан у Бањој Луци. Том приликом су овлашћени радници, уз присуство подносиоца захтјева, утврдили да је на главни вод 4x35 mm² - алуминијски, прикључен

кабал 4x16 mm² - алуминијски, без електроенергетске сагласности противне стране и уговора о прикључењу, преко којег се напајала пилана. Код оваквог чињеничног стања, несумњиво је утврђено постојање неовлашћене потрошње у виду прикључења на мрежу без електроенергетске сагласности, без уговора о прикључењу и без уговора о снабдијевању електричном енергијом у смислу одредбе члана 89. став 1. тачка а. Општих услова. Противна страна је сачинила Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-110647164-7648-13634 од 22.10.2019. године у износу од 23.092,66 КМ у складу са одредбама члана 91. Општих услова. Период неовлашћене потрошње у трајању од годину дана, који је коришћен за обрачун, је правилно утврђен на основу одредбе члана 90. став 3. Општих услова и то од 18.10.2018. до 18.10.2019. године, када је откривена неовлашћена потрошња. Обрачунска снага од

Имајући у виду утврђено чињенично стање, противна страна је правилно сачинила Рачун за неовлаштено потрошњу број НФ-110647164-7648-13634 од 22.10.2019. године у износу од 23.092,66 КМ, који се односи на неовлашћену потрошњу у објекту пилане. С обзиром да се ради о виду неовлашћене потрошње из одредбе члана 89. став 1. тачка а. Општих услова, обрачунска снага је утврђена на основу одредбе члана 91. став 2. тачка а) подтачка 4. Општих услова, односно као производ највећег дозвољеног струјног оптерећења проводника преко кога је извршена неовлашћена потрошња и номиналног напона, те је иста утврђена у износу од 53,13 kW. Укупна количина неовлашћено утрошене електричне енергије је утврђена као производ обрачунске снаге, броја дана у мјесецу и броја часова у периоду неовлашћене потрошње, на основу одредбе члана 91. став 2. тачка б. подтачка 1. Општих услова. На овако утврђену количину електричне енергије су примијењени одговарајући тарифни ставови у складу са одредбом члана 92. став 2. тачка б) Општих услова.

На основу Налога за рад број 72209/5633831 од 18.10.2019. године, Записника о утврђивању неовлашћене потрошње електричне енергије број 001/07959 од 18.10.2019. године, те изјашњења противне стране утврђено је да су, истом контролом од 18.10.2019. године, овлашћени радници противне стране, уз присуство подносиоца захтјева, утврдили да су пломбе и жигови на бројилу уредни, те да је на тавану објекта прикључни вод 4x16 mm² - алуминијски, пресјечен и са њега је повучен кабал 4x6 mm² - бакарни, испред главних осигурача, преко којег се електричном енергијом напајао дио куће и дворишни објекат, мимо бројила, односно без мјерења електричне енергије. Код оваквог чињеничног стања, несумњиво је утврђено постојање неовлашћене потрошње у виду онемогућавања потрошње електричне енергије мимо мјерног уређаја у смислу одредбе члана 89. став 1. тачка в. Општих услова. Противна страна је сачинила Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-104435920-7656-13642 од 22.10.2019. године у износу од 5.529,51 КМ у складу са одредбама члана 91. Општих услова. Период неовлашћене потрошње у трајању од годину дана, који је коришћен за обрачун, је правилно утврђен на основу одредбе члана 90. став 3. Општих услова и то од 18.10.2018. до 18.10.2019. године, када је откривена неовлашћена потрошња.

С обзиром на утврђено чињенично стање, противна страна је правилно сачинила Рачун за неовлаштено потрошњу број НФ-104435920-7656-13642 од 22.10.2019. године у износу од 5.529,51 КМ, који се односи на дио куће и дворишни објекат. С обзиром да се ради о неовлашћеној потрошњи у виду омогућавања потрошње електричне енергије мимо мјерног уређаја из одредбе члана 89. став 1. тачка в. Општих услова, обрачунска снага је утврђена на основу одредбе члана 91. став 2. тачка а) подтачка 1. Општих услова, односно као производ највећег дозвољеног струјног оптерећења проводника преко кога је извршена неовлашћена потрошња и номиналног напона, те је иста утврђена у износу од 29,67 kW. Укупна количина неовлашћено утрошене електричне енергије је утврђена као производ обрачунске

снаге, броја дана у мјесецу и броја часова у периоду неовлашћене потрошње, односно четири часа дневно, на основу одредбе члана 91. став 2. тачка в. Општих услова. На овако утврђену количину електричне енергије су примијењени одговарајући тарифни ставови у складу са одредбом члана 92. став 2. тачка а) Општих услова.

Имајући у виду утврђено релевантно чињенично стање у смислу одредби члана 89. став 1. тачка а, члана 91. и 92. Општих услова неосновани су и паушални наводи у захтјеву да су сачињени рачуни за неовлашћено утрошену електричну енергију нетачни и несразмјерно високи. Такође се у захтјеву произвољно интерпетирају одредбе члана 90. Општих услова у погледу одређивања периода неовлашћене потрошње. У овом случају је непознато када је извршено неовлашћено прикључење на електродистрибутивну мрежу - у једном случају без електроенергетске сагласности, уговора о прикључењу и уговора о снабдијевању, а у другом случају када је омогућена потрошња електричне енергије мимо мјерног уређаја. У утврђеном периоду неовлашћене потрошње, односно од 18.10.2018. до 18.10.2019. године, није било контрола оних мјеста гдје су предузимане неовлашћене радње. Посљедњи преглед мјерног мјеста у смислу одредбе члана 90. став 2. Општих услова, се односи на преглед који подразумијева да је све било исправно на мјерном мјесту, а то никако не може бити преглед на мјерном мјесту када је откривена неовлашћена потрошња, како то сматра подносилац захтјева. Због тога се нису могли прихватити наводи подносиоца да је погрешно утврђен период неовлашћене потрошње. Неспорна је чињеница да је електрична енергија неовлашћено преузимана са мреже, а да није плаћана, што је у супротности са одредбом члана 15. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" број 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89) и ("Службени Гласник Републике Српске" број 17/93, 3/96, 39/03, 74/04). Према томе, у овом случају је у погледу времена преузимања електричне енергије са мреже без њеног плаћања, дистрибутер вишеструко оштећен, а покушај подносиоца захтјева да се смањи прописани период неовлашћене потрошње, није ништа друго него покушај да избјегне плаћање издатих рачуна. Због тога је у овом случају правилно примијењен рок од годину дана из одредбе члана 90. став 3, а у вези са одредбама става 1. и 2. истог члана Општих услова.

На основу одредбе члана 39. Закона о електричној енергији, оператор дистрибутивног система – дистрибутер је одговоран за рад (погон), управљање, одржавање и развој дистрибутивне мреже, односно за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије, као дјелатности од општег интереса у смислу одредбе члана 11. став 1. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09). Имајући у виду наведене одредбе, неовлашћена потрошња електричне енергије представља грубо кршење прописа из области енергетике, будући да на основу ове одредбе, једино овлаштени дистрибутер може да предузима радње на електродистрибутивној мрежи и прикључку. Ова законска одредба јасно прописује да није дозвољено предузимање радње на електродистрибутивној мрежи од стране неовлашћених лица, па према томе свако неовлашћено дјеловање на прикључку и електродистрибутивној мрежи представља неовлашћену потрошњу у смислу члана 89. Општих услова. Надаље, одредбом члана 72. став 1. Закона о електричној енергији је прописано да је за сваки појединачни прикључак на електродистрибутивну мрежу, корисник дистрибутивног система дужан прибавити електроенергетску сагласност, коју на основу одредбе члана 72. став 4. Закона о електричној енергији издаје дистрибутер, у оквиру јавног овлашћења, у форми рјешења, као појединачног управног акта. Дакле, у овом случају су без икакве сумње утврђена два неовлашћена прикључења на електродистрибутивну мрежу, и то без електроенергетске сагласности дистрибутера и у виду омогућавања преузимања електричне енергије мимо мјерног уређаја. С обзиром на утврђено чињенично стање и образложени правни основ, у цјелости су неосновани наводи у захтјеву да у овом поступку чињенично стање није потпуно и

правилно утврђено, те да је погрешно примијењено материјално право.

Нису се могли прихватити наводи у захтјеву да је противна страна била дужна, поступајући по приговору, да донесе посебно образложено одлуку, сматрајући то повредама правила поступка. Наиме, приговор у смислу одредби члана 109. Општих услова, је обраћање другој уговорној страни да се ријешити конкретан спорни уговорни однос, а не обраћање надлежном органу да проведе поступак и донесе одговарајућу одлуку. Дакле, подношење приговора у смислу одредби члана 109. Општих услова је у ствари могућност да уговорне стране покушају непосредно ријешити спорне односе, тако да је одредбом члана 109. Општих услова прописана обавеза противној страни да на приговор, купцу достави одговор у писаној форми.

Што се тиче навода у захтјеву у вези са радним данима и часовима рада дневно, дистрибутер је узео најмањи број сати, односно осам сати дневно, на основу одредбе члана 92. став 2. тачка б. подтачка 1. Општих услова. Поред тога, техничка изведба је омогућила неовлашћено преузимање електричне енергије са мреже, па дистрибутер није дужан оперативно да прати када се електрична енергија неовлашћено користи за потребе пилане.

Подносилац у захтјеву наводи да он није умишљајно предузимао неовлашћене радње и да не постоји његова кривица, по том основу. Међутим, ова чињеница није ни утврђивана, нити је она релевантна за одлучивање у овом поступку. Одговорност за предузимање неовлаштених радњи на мјерном мјесту и на електродистрибутивној мрежи се утврђује у кривичном поступку пред надлежним судом, будући да се неовлаштеним радњама на електродистрибутивној мрежи стичу обилежја посебних кривичних дјела, која се гоне по службеној дужности. У овом поступку су релевантне чињенице да ли је постојала неовлашћена потрошња у смислу одредби члана 89. став 1. тачка а. и в. Општих услова и да ли је обачун неовлашћено утрошене електричне енергије сачињен у складу са одредбама члана 91. и 92. Општих услова, а ове чињенице су у овој правној ствари несумњиво утврђене. Обрачун неовлаштено утрошене електричне енергије се сачињава у складу са напријед наведеним императивним одредбама Општих услова, а Општи услови су донесени на основу члана 23. алинеја б. и одредбе члана 74. Закона о електричној енергији. Одредбом члана 74. Закона о електричној енергији јасно је утврђено шта је предмет регулисања Општих услова, односно таксативно је утврђено који односи треба да се уреде Општим условима. Између осталог, одредбом члана 74. тачка 12. Закона о електричној енергији јасно је прописано да се Општим условима уређује начин утврђивања количине и снаге неовлаштено утрошене електричне енергије, као и начин обрачуна и наплате неовлаштено утрошене електричне енергије.

На основу одредбе члана 44. став 2. Општих услова, подносилац захтјева је дужан противној страни платити обрачунате износе неовлашћене потрошње. Поред тога, одредбом члана 28. став 1. Закона о електричној енергији посебно је прописана надлежност Регулаторне комисије да на захтјев странке рјешава спорове на електроенергетском тржишту, међу којима су и спорови у вези са тарифама по којима се електрична енергија испоручује, а у које спадају и спорови у вези са неовлашћеном потрошњом електричне енергије, то су неосноване и тврдње у захтјеву да су повријеђене одредбе Устава Републике Српске, те да треба одлуком суда се утврди да ли је постојала неовлашћена потрошња или није.

Регулаторна комисија је размотрила и достављене коментаре подносиоца захтјева на нацрт рјешења и утврдила да се у коментарима не наводе нове чињенице и не предлажу нови докази, којима би се оспорило постојање неовлашћене потрошње на овом мјерном мјесту.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, као и наведени правни основ, утврђено је да је захтјев подносиоца, којим оспорава Рачуне за неовлаштено потрошњу број НФ-

110647164-7648-13634 од 22.10.2019. године у износу од 23.092,66 КМ и број НФ-104435920-7656-13642 од 22.10.2019. године у износу од 5.529,51 КМ, у цјелости неоснован, те је одлучено као у тачки 1. диспозитива овога рјешења.

С обзиром да је неповољно одлучено о захтјеву за рјешавање спора, односно да је исти одбијен као неоснован, није се могао прихватити захтјев за накнаду трошкова поступка подносиоцу захтјева за рјешавање спора, те је утврђено да свака странка сноси своје трошкове, које је имала у овом поступку, а на основу одредбе члана 27. став 2. Закона о електричној енергији, а у вези са одредбама члана 103. став 1. и 2. Закона о општем управном поступку, како је и одлучено тачком 2. диспозитива овога рјешења.

Правна поука заснива се на одредби члана 25. став 2. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09) и одредбама члана 5. и 15. Закона о управним споровима ("Службени гласник Републике Српске", број 109/05 и 63/11).

Правна поука: Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

Предсједник

Владислав Владичић